

NAZIV DJELA: "Iz velegradskog podzemlja";

PISAC: Vjenceslav Novak rođen je u Senju 1859. godine. Osnovnu školu završio je u rodnom gradu, a gimnaziju je polazio u Senju i Gospiću. U Zagrebu je završio učiteljsku školu i potom radi kao učitelj u Senju. Nakon pet godina rada upisuje Muzičku akademiju u Pragu, a po završetku studija dolazi u Zagreb gdje se zapošljava kao učitelj glazbe na Učiteljskoj školi.

Od slabe učiteljske plaće teško živi i prehranjuje mnogobrojnu obitelj. Razboljeva se od tada neizlječive tuberkuloze i umire u Zagrebu 1905. godine.

Vjenceslav Novak jedan je od prvih pisaca u hrvatskoj književnosti koji je u svojim djelima počeo oslikavati probleme društvenih nepravdi i nevolja, koje su pogađale mali svijet njegovih ribara, seljačke sirotinje i siromašnih đaka i intelektualaca, koje opisuje s dubokim suosjećanjem.

Njegov književni opus prilično je obiman. Napisao je sedam romana i oko stotinjak što većih što manjih pripovjetki, od kojih su neke opsegom velike kao romani.

Romani su mu: "Pod Nehajem", "Posljednji Stipančići", "Dva svijeta", "Zapreke", "Pavao

Šegota" i "Tito Dorčić". Od pripovjetki valj spomenuti zbirku "Podgorske pripovjetke", zatim

„U glib“, „Majstor Adam“, „Iz velegradskog podzemlja“ i dr.

VRIJEME RADNJE: Kraj XIX stoljeća.

MJESTO RADNJE: Grad Zagreb, pretežno njegov najsiromašniji dio u koji su se naseljavale pridošlice iz čitave Hrvatske.

LIKOVİ: Mika je pilar koji ljudima pili i cijepa drva za zimu. Posao je kratkotrajan i slabo plaćen, pa je stalno u potrazi za novim poslovima u borbi za preživljavanje. Radi težak i naporan

fizički posao, a ugodu traži u piću, pa često dolazi kući u pijanom stanju. U duši je nježan čovjek koji voli svoju obitelj samo što svoje osjećaje teško iskazuje. Bijeda i alkoholizam dovesti će Miku do ubistva vlastite kćeri.

Jankić je lik posve sličan Miki. Ima brojnu obitelj i teško je uspijeva prehraniti. Radi zajedno sa Mikom i jedan drugome povjeravaju svoje osjećaje. Kroz njihove dijaloge spoznajemo svu bijedu najsiromašnijeg sloja ljudi iz velegradskog predgrađa.

TEMA: Težak život i bijeda pilara, koji rade teške fizičke poslove u svakodnevnoj borbi za golo preživljavanje.

POUKA: Ma kako teška bila borba za preživljavanje čovjek mora smoći snage da se odupre porocima kao što su alkohol, a u današnje vrijeme i droga. Samo jaki i čvrsti mogu smoći snage

i znanja da sebi i svojoj obitelji osiguraju bolji život i izbjegnu srljanje u nasilje i zločin.

KRATAK SADRŽAJ: Mika je siromašan pilar koji sa svojim prijateljem Jankićem pili i cijepa drva ljudima za zimu. Posao je nestalan i često nemaju ni groša. Hvataju se svakakvih poslova u borbi za preživljavanje. Nažalost novac često potroše pijući u krčmi i dolaze kući pijani bez prebijene pare. U takvom stanju, ne znajući što radi, Mika je premlatio svoju mezimicu Evicu i ona od posljedica batina umire. Očajan je i luta uokola nemajući snage da se vrati kući. Spašava ga žena koja je ispričala liječniku da je Evica pala sa stepenica noseći drva.

Iz razgovora Mike i Jankića spoznaje se sva bijeda i siromaštvo ljudi koji su živjeli u novonastalim gradskim četvrtima, bez struje, vode i kanalizacije, ljudi koji su živjeli na rubu egzistencije, ljudi koji su u svom beznađu i očaju upadali u pakao alkoholizma, nasilja, a nerijetko i zločina.

RASTUŽILO ME: Kad je mala Evica umrla.